

2. Бахрушин В. Є. Методи аналізу даних : навчальний посібник для студентів. Запоріжжя : КПУ, 2011. 268 с.
3. Жерновнікова Я. В. Формування змісту курсу «Статистична обробка та аналіз інформації» для майбутніх вчителів фізичної культури. Proceedings of the scientific and pedagogical internship. Directions of improving the professional training of specialists in physical culture and sports. Włocławek, 2023. P. 86-89.
4. Маханець Л. Л., Вінничук О. Ю., Григорків М. В. Статистика: лабораторний практикум у STATISTICA 12: навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 161 с.
5. Фетісов В. С. Пакет статистичного аналізу даних STATISTICA : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 114 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ (НА ПРИКЛАДІ ЦИКЛІЧНИХ ВИДІВ СПОРТУ)

Володимир АШАНІН, к. ф.-м. н., професор
Владлена ПАСЬКО, к.фіз.вих., доцент
Яна АЛЕКСЄНКО, старший викладач

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. У статті проаналізовані та систематизовані основні напрямки використання інформаційних технологій в навчально-тренувальному процесі (на прикладі циклічних видів спорту) з метою покращення сприйняття інформації.

Ключові слова: інформаційні технології, циклічні види спорту.

Вступ. За останні роки утворилася стійка тенденція впровадження технологічних нововведень в систему спортивного тренування. Зростання майстерності тісно пов'язане з необхідністю підвищення знань, особливо в галузі обраного виду спорту. Від того, наскільки досконала система організації інформації, багато в чому залежить якість навчально-тренувального процесу в циклічних видах спорту. Головні характеристики галузевих інформаційних потоків сприяють раціональній організації процесу підготовки спортсменів та його інформаційного забезпечення. Зважаючи на специфіку спортивної діяльності, інформація може використовуватися як в теорії спортивного тренування, так і в практичній діяльності спортсменів з метою розширення їх світогляду. Загальні форми та методи тренування включають в себе: систематичну роботу з вивчення взаємозв'язку різних сторін підготовки, що можливо за допомогою використання сучасних інформаційних технологій.

Інформаційна технологія – це сукупність конкретних засобів, за допомогою яких людина виконує різноманітні операції для обробки інформації

у різноманітних сферах своєї життєдіяльності. Інформаційні технології навчання можна означити як методологію і технологію навчально-виховного процесу з використанням новітніх електронних засобів навчання [1].

Таким чином, використання інноваційних технологій в навчально-тренувальному процесі в циклічних видах спорту є одним із найбільш ефективних способів підвищення мотивації та індивідуалізації навчання, розвитку творчих здібностей і створення сприятливого емоційного тла. Завдяки багатому інструментарію, гнучкості та адаптивності використання, можливості легкої модифікації, інформаційні технології можна використати в навчально-тренувальному процесі в циклічних видах спорту, практично, на кожному етапі спортивної підготовки [5].

Варто зазначити, що впровадження інформаційних технологій в навчально-тренувальний процес з метою покращення сприйняття інформації усебічно впливатиме на ефективність виконання технічних дій та сприятиме підвищенню спортивної майстерності спортсменів, які спеціалізуються у циклічних видах спорту.

Мета дослідження – обґрунтувати доцільність використання інформаційних технологій в навчально-тренувальному процесі (на прикладі циклічних видів спорту).

Матеріал та методи дослідження. У статті були використані наступні методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел.

Результати дослідження та їх обговорення. Використання інформаційних технологій створює абсолютно нові можливості для розвитку спорту. Застосування інформаційних технологій в навчально-тренувальному процесі в циклічних видах спорту – це можливість активізувати пізнавальні інтереси спортсмена під час вивчення та закріплення нового матеріалу. Можливості використання інноваційних технологій дають змогу подавати новий матеріал наочно та динамічно, у формі гри, змагання тощо.

У теперішній час основними напрямками інтеграції засобів сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій в процес спортивної підготовки в циклічних видах спорту є:

- створення високоякісних мультимедійних цифрових навчальних посібників: на прикладі відеозаписів вправ у виконанні спортсменів міжнародного класу. Спортсмени циклічних видів спорту можуть аналізувати техніку виконання цих вправ за допомогою досягнень цифрових технологій [2, 6];

- отримання довідкової інформації в мережах Internet: потужні бази даних дозволяють отримати необхідну інформацію в короткі терміни та бути в курсі усіх спортивних новин і досягнень, а також є джерелом відомостей про новітні спортивні технології;

- дослідження біомеханічних аспектів спортивних вправ: сучасні оптичні системи для визначення параметрів руху спортсмена є ефективним засобом для виявлення недоліків в підготовці спортсмена та розробці методів по їх усуненню;

- проведення психологічних комп'ютерних тестів для визначення реакції та концентрації уваги спортсмена: подібні тести дозволяють в стислі терміни в ході порівняльного та статистичного аналізу виявити слабкі сторони спортсменів; потрібно відмітити, що ці тести характеризуються високою ефективністю та економічністю;
- підготовка програмних тренажерів-стимуляторів з метою глибшого наукового вивчення тих або інших спортивних процесів: тренажери-стимулятори дають можливість вивчення спортивних ситуацій, що відрізняються особливою складністю та вимагають глибокого аналізу;
- моделювання спортивних вправ та визначення оптимальних параметрів їх виконання: потужні процесори сучасних комп'ютерів дають можливість в долі секунди визначити необхідні параметри та розрахувати траєкторії руху центрів тяжіння частин тіла спортсмена;
- сучасні системи аналізу змагальної діяльності;
- проведення статистичних досліджень [3, 4]: аналізи опитувань, складених фахівцями високої кваліфікації, що дозволяють швидко та ефективно визначити проблеми спортивного живлення, здорового сну та деяких інших показників фізіології спортсменів.

Таким чином, використання інформаційних технологій у системі спортивного тренування відкриває цілий ряд можливостей для різнобічного збагачення його спеціальними знаннями в галузі обраного виду спорту. Їх систематичне осмислене розширення та поглиблення сприяє засвоєнню спеціальних знань з техніко-тактичної підготовки в обраному виді спорту в єдності з практичними уміннями та навичками, що складає основну освітню лінію у фізичному вихованні і спорті. Але слід підкреслити, що використання інформаційних технологій у навчально-тренувальному процесі в циклічних видах спорту має базуватися на їх педагогічно обґрунтованому поєднанні з традиційною системою тренування спортсменів та при обов'язковому обґрунтуванні педагогічної доцільності такого використання, тобто спортивне тренування на сучасному етапі має задовольняти нові потреби й водночас зберігати свої сильні традиційні сторони.

Висновок. Обґрунтовано доцільність використання інформаційних технологій в навчально-тренувальному процесі (на прикладі циклічних видів спорту). Виявлено, що впровадження засобів інформаційних технологій в систему спортивної підготовки в циклічних видах спорту багато в чому змінює звичні форми тренувального процесу, замінюючи їх на досконаліші та адаптовані до сучасних умов, сприяє розвитку теоретичної та практичної думки та ефективному використанню в тренувальній та педагогічній діяльності.

Перспективи подальших досліджень. Планується подальше дослідження та актуалізація ефективності використання інформаційних технологій в навчально-тренувальному процесі в спортивних іграх.

Список використаної літератури.

1. Ашанін В., Пасько В., Долгополова Н. Використання інформаційних технологій навчання при вивченні дисципліни «Вища математика». *Фізична*

культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXII Міжнародної науково-практичної конференції. 2022. 6-7 грудня. Харків : ХДАФК, С. 414-417.

2. Ашанін В., Філенко Л., Пасько В. Інтерактивні та мультимедійні методи викладання дисциплін інформаційного профілю в закладах вищої освіти фізичної культури та спорту в умовах дистанційного навчання. *Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXIII Міжнародної науково-практичної конференції. 2023. 6 грудня. Харків : ХДАФК, С. 173-174.*

3. Ашанін, В.С., Пасько, В.В. Обробка та візуалізація даних наукових досліджень. Навч. посіб. частина 1. Харків : ХДАФК, 2020. 132 с.

4. Ашанін, В.С., Пасько, В.В. Обробка та візуалізація даних наукових досліджень. Навч. посіб. частина 2. Харків : ХДАФК, 2021. 128 с.

5. Філенко Л., Церковна О., Пасько В., Філенко І., Палічук Ю. Інформаційні технології on-line навчання з фізичної культури. *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту. 2023. № 7. С. 142-155.*

6. Tsos Anatolii, Pasko Vladlena, Rovniy Anatoly, Nesen Olena, Pomeshchikova Irina, Mukha Volodymyr. The improvement of the technical readiness of 16-18 year-old rugby players with the use of the computer program "Rugby-13". *Physical Activity Review. 2018. № 6. pp. 257-265.*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Володимир АШАНІН, к.ф.-м.н., професор
Людмила ФІЛЕНКО, к.фіз.вих., доцент

*Харківська державна академія фізичної культури
 Харків, Україна*

Анотація. У дослідженні вивчаються поточний стан та перспективи розвитку інформаційного забезпечення сфери фізичної культури і спорту України в умовах військового стану.

Ключові слова: фізична культура, спорт, інформаційне забезпечення, інформаційно-комунікаційні технології.

Вступ. Проблеми інформаційного забезпечення сучасної сфери фізичної культури і спорту полягають у тому, що в останні роки найбільші процеси інформаційного обміну відбуваються за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (Ашанін В. С., Мудрик В. І, Андрєєв М. В.) [1]. Більшість спортивних подій, змагань, конференцій, обміну досвідом, спілкування та документообігу відбувається у дистанційному форматі за допомогою сучасних Інтернет-технологій. Важливою складовою